

Zvyšujú kvalitu a bezpečnosť ciest

Na slávnostnej kolaudácii stavby 1/79 Dvorianky - odvodnenie, chodníky, sa strihala aj páska. V strede starosta Andrej Marcin.

HRIADKY, DVORIANKY, VELATY (mj) - Slovenská správa ciest (SSC), investičná výstavba a správa ciest Košice, bola v uplynulom období investormom rekonštrukcie križovatky dvoch štátnych ciest I. triedy v obci Hriadky, vďaka čomu sa priesečná križovatka v intraviláne obce zme-

nila na kruhovú. Na základe verejnej súťaže ju vybudovala spoločnosť Eurovia-cesty, a.s., Košice.

Ďalšia stavba, ktorá zvýšila kvalitu cestnej siete a zvýšila bezpečnosť cestnej dopravy na Zemplíne, pribudla v Dvoriankach. Zrealizovaním stavby 1/79 Dvorianky - odvodnenie,

chodníky, sa zabezpečil plynulý odtok povrchových vôd z cesty 1/79 a z postranných chodníkov do novo realizovanej dažďovej kanalizácie a z nej cez lapač ropných látok do jestvujúceho recipientu. V mieste kumulácie dažďových vôd z polí sa vybudoval lapač splavenín. Na hlavnej ceste pribudli dva spoma-

ľovacie ostrovčeky. Realizátorom stavby boli Inžinierske stavby, a.s., Košice, člen skupiny Kolas.

Ako informoval Roman Špíchal z košickej IVSC, ďalšou stavebnou akciou na štátnej ceste 1/79, ktorá bola v uplynulom období ukončená a odovzdaná do užívania, je rekonštrukcia problematickej a nehodovej križovatky vo Veľatoch. Priesečná križovatka sa rekonštrukciou zmenila na kruhovú. Aj tá zabezpečila zvýšenie bezpečnosti a plynulosti tejto štátnej cesty.

Nechýbal zápis do pamätnej knihy.

Situácia pri rodinnej večeri: mama, otec, 11-mesačná Ninka. „Už mi stačí.“ Dáva vedieť svojim rodičom Ninka. „Teraz by som si dala mliečko.“ Vypije ho. „Chcem sa ísť kúpať!“ Pri kúpeli vo vani ukazuje gumenú ryбку: „Aha, aká pekná rybička!“ A po chvíli: „Som unavená, už je čas ísť spať.“

Keby tento príbeh odznel v známom seriáli Verte - neverte, ako by ste odpovedali? Pravda alebo lož? Je možné, aby 11-mesačné dieťa bez plaču oznámilo, čo potrebuje? V scenári by bolo napísané: toto nie je fikcia. Toto sa naozaj stalo.

Ako je to možné? Jednoducho. Existuje spôsob, ako naučiť dieťa vyjadrovať svoje potreby, záujmy, ba dokonca pocity skôr, ako sa naučí rozprávať. Vo svete je už dlhšiu dobu známy program znakovkej reči pre batolátá Baby Signs. Je určený pre zdravé počujúce deti do 3 rokov. Ide o to, že malé dieťa chce so svojím okolím komunikovať omnoho skôr, ako mu dozrie motorika potrebná na vyslovovanie slov. Jednotlivé výrazy sú nahradené jednoduchými gestami rukami alebo ústami. A tieto jednoduché motorické úkony dieťa pri komunikácii dokáže účelne používať, na rozdiel od vyslovovania slov, ktoré je zatiaľ iba v začiatkoch. Takáto komunikácia pomocou znakov sa nazýva znakovanie. A tak je bežné, že sa rodičia a ďalšie osoby, ktoré sa o dieťa starajú, môžu s ním porozumieť ešte pred jeho prvými narodeninami.

Iste sa v súvislosti s týmto načrtnú otázka, či používanie znakov nespomaľujú vývoj reči a používanie slov. Upokojím vás - nespomaľujú, dokonca ho urýchľujú. Tento fakt je podložený vedeckým výskumom dvoch doktoriek psychológie z Kalifornskej Davis Univerzity - Lindy

Acredolo a Susan Goodwyn. Výskum začal v 80-tych rokoch 20. storočia, trval dve desaťročia a bol zaštitený Národným inštitútom zdravia v USA. Výsledok ukázal, že deti, ktoré znakovujú, v rozvoji reči svojich neznakovujúcich rovesníkov predbiehajú. Dvojročné deti majú náskok 3 mesiace. Vo veku troch rokov bol rozdiel ešte výraznejší - ich komunikačné schop-

podporuje nielen vývoj reči, ale pozitívne ovplyvňuje aj sociálno-emočný a intelektuálny vývoj. Aj keď je program Baby Signs určený pre počujúce batolátá, ukázalo sa, že je prospešný aj pre deti s rozličnými diagnózami, napr. oneskorený vývoj reči, Downov syndróm, autizmus, rôzne stupne sluchového postihnutia...

ším dieťaťom začali znakováť. V cene kurzovného (lacnejší a drahší cenový variant) sú vždy zahrnuté aj učebné materiály, alebo aj výučbové lepoprelá a DVD pre deti. **Semináre pre rodičov sa môžu konať aj individuálne doma v rodine alebo na obvyklom mieste organizovania seminára. Ak nemáte komu zveriť vaše dieťaťko do opatery, pokojne sa seminára môže zúčastniť s vami.** V ponuke sú aj kurzy pre rodičov s deťmi. Je to 6 lekcii na témy zo všedného života rodiny, napr: pri jedle, pred spaním, kúpanie, zvieratká..., kde sa dieťa pomocou pesničiek a hier učí znaky k danej téme. Jedna lekcija trvá 60 minút. Lekcie prebiehajú zvyčajne raz do týždňa, alebo po dohode aj inak. Tieto kurzy spravídla nie sú organizované individuálne, ale si vyžadujú aspoň dve - tri detičky s jedným dospelým sprievodcom. Opäť sú na výber dve cenové verzie kurzovného a počet materiálov (spevník, hudobné CD, lepoprelá, DVD atď.) sa odvíja od zvoleného variantu.

Takže, ak chcete pomôcť svojim deťurom pri ich vývoji, neváhajte zainvestovať do vzájomného vzdelávania. Táto investícia sa vám v budúcnosti určite vráti, keď bude vaše dieťa úspešné v škole, bude sebaistá, komunikatívne a bude ľahko nadväzovať kontakty s rovesníkmi i s dospelými.

Viac informácií o celom programe Baby Signs nájdete na webovej stránke www.babysigns.sk alebo na letáčikoch umiestnených na vybraných miestach v meste. Teda nech sa páči - vstúpte do kúzelného sveta komunikácie s vašim dieťaťkom omnoho skôr, ako ste čakali a zažite pri tom veľa radosti i zábavy.

Natália Prihodová

Verte-neverte

nosti boli na úrovni takmer štvorročných detí. A znakovanie zanechalo aj dlhodobý pozitívny efekt - autorky programu zistili, že deti používajúce znakovú reč mali vo veku osem rokov v priemere o 12 bodov vyšší inteligentný kvocient (IQ) ako tie, ktoré programom znakovania neprešli. Okrem iného bolo zistené, že znakovanie

Mám pre vás dobrú správu, milí Trebišovčania i ďalší čitatelia. Programy znakovkej reči pre batolátá Baby Signs sú prístupné už aj v našom meste a okolí. Kedykoľvek sa môžete prihlásiť na skupinovú seminár pre rodičov v trvaní dvoch hodín, kde sa dozviete všetko, čo je potrebné k tomu, aby ste s va-

Zdroj: z archívu Nuerasoft, s.r.o.